

TOWARZYSTWO LITERACKIE im. ADAMA MICKIEWICZA
ODDZIAŁ W ŁODZI

PRACE POLONISTYCZNE

SERIA VI
ŁÓDŹ 1948

Wydane z zasiłkiem Prezydium Rady Ministrów
i Wojewódzkiej Rady Narodowej w Łodzi

SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „POLONISTA”

S P I S R Z E C Z Y

	Str.
Wstęp	5
I. Rozprawy i materiały:	
Zdzisław Stieber:	
O języku fraszek i minucji sowirzalskich z XVII w.	9
Zdzisław Skwarczyński:	
Przegląd materiałów dotyczących chłopą i sprawy chłopskiej w romansie stanisławowskim	19
Tadeusz Sivert:	
Motyw samobójstwa w „Dziadach“ wileńsko-kowień- skich na tle ścierania się prądów społeczno-literackich	65
Bolesław Kielski:	
„Jocelyn“ Lamartine'a a Słowackiego „W Szwajcarii“	81
Janina Kulczycka-Saloni:	
„Lalka“ a powieść mieszczańska Daudeta	101
Andrzej Boleski:	
Ze studiów nad lirykami Kazimierza Tetmajera (fragment)	121
Bohdan Baranowski:	
Echa dawnych zwyczajów prawnych w „Chłopach“ Reymonta	133
Feliks Jan Szafjański:	
Złoty wiek i upadek ludzkości w młodzieńczej tetra- logii K. H. Rostworowskiego na tle historii motywu	145

WAŻNIEJSZE OMYŁKI DRUKU

Str.	Wiersz		Z a m i a s t	M a b y ć
	od dołu	od góry		
11	18		ogólnopolskiej	ogólnomałopolskiej
40	16		(rozpo)rządzać	(rozpo)rządzać
47	20		arandarzami	arendarzami
56	19		najpier	najpierw
62	2		Stanisławskiej	stanisławowskiej
71		4	russycyzmu	russyzmu
85	11		i fontanna	i ta fontanna
88	1		Bailey	Baley
90		1	epoki	epok
90	odsyłacz ⁹⁾ przenieść na str. 91 (zamiast tam umieszczonego)			
95		6	zaznaczamy	zaznaczmy
100	10		tego	tegoż
103	3		Ewangelistykę	Ewangelistkę
103	.notka		1. l.	t. l.
103	1		Kozę z p. Segina	Kozę p. Segina
104		7	Bęczyńskiego	Buszczyńskiego
114		10	na moją tezę	za moją tezę
114	10		courir	sourir
120		11	jednym	jedynym
148		3	filozofów-stróżów	filozofów, stróżów
157	5		wymagałoby omówienia	wymagałoby odrębnego omówienia
210	21		Zirinunski	Zirmunski

TOWARZYSTWO LITERACKIE im. ADAMA MICKIEWICZA
ODDZIAŁ w ŁODZI

PRACE POLONISTYCZNE

SERIA VII
ŁÓDŹ 1949

SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „POLONISTA“

T R E Ś Ć

Od Redakcji

<i>Zdzisław Skwarczyński</i> — PRÓBA POGLĄDU NA DZIEJE LITERATURY W. XVIII	9
<i>Leon Gomolicki</i> — ROSYJSCY POECI SYLABICZNI	21
<i>Bohdan Baranowski</i> — SPOŁECZNE TŁO „KMIOTKA,, WYBICKIEGO	33
<i>Witold Łukaszewicz</i> — MICKIEWICZ WIDZIANY OCZAMI HISTORYKA	43
<i>Maria Grzędzielska</i> — KONTUR OŚMIOZGŁOSKOWCA U ADAMA MICKIEWICZA	57
<i>Maria Janion</i> — DEBIUT POWIEŚCIOPISARSKI T. T. JEŻA	77
<i>Tadeusz Sivert</i> — REALIZM W DRAMATACH ZYGMUNTA SARNECKIEGO	109
<i>Jan Zygmunt Jakubowski</i> — Z DZIEJÓW POLSKIEJ POWIEŚCI NATURALISTYCZNEJ („Kaśka Kariatyda“ Ząpolskiej)	131
<i>Jacek Lipiński</i> — „PAŁUBA“ JAKO PROGRAM LITERACKI KAROLA IRZYKOWSKIEGO	137
<i>Zofia Gosiewska</i> — JĘZYK ŁOWIECKI W POWIEŚCIACH JÓZEFA WEYSENHOFFA	159
<i>Adam Czartkowski</i> — NA MARGINESIE PRACY E. AJNENKIELA pt. „POLSKIE REWOLUCYJNE PIEŚNI ROBOTNICZE Z LAT 1875 — 1915	175
<i>K. Białek, I. Boltuć-Staszewska, Z. Janiak, W. Janowska, K. Konopacka, V. Plucharowa, H. Rogozińska, A. Zawilski</i> — „IGRASZKI Z DIABŁEM“ JANA DRDY (Inscenizacja L. Schillera wobec tekstu i inscenizacji A. Podhorskyego)	177
<i>Aniela Kowalska</i> — W KRĘGU ZAGADNIEŃ RZEMIOSŁA PISARSKIEGO JOSEPHA CONRADA	247
<i>Jan Trzynadłowski</i> — RACJONALIZM BAŚNI	267
K r o n i k a	
Sprawozdanie Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza, Oddział w Łodzi za okres 1. VII. 1948 r. — 1. VII. 1949 r.	294

8

TOWARZYSTWO LITERACKIE IM. ADAMA MICKIEWICZA
ODDZIAŁ W ŁODZI

PRACE POLONISTYCZNE

SERIA VIII
ŁÓDŹ 1950

WROCŁAW – ŁÓDŹ
WYDAWNICTWO ZAKŁADU NARODOWEGO IM. OSSOLIŃSKICH
1 9 5 1

SPIS TREŚCI

	Str.
Od Redakcji	3

I. ROZPRAWY I MATERIAŁY

1. Jan Muszkowski, Początki drukarstwa w Krakowie. (Stan badań i problematyka aktualna).	9
2. Zdzisław Stieber, Uwagi o języku komedii rybal- towskiej	59
3. Bohdan Baranowski, Postępowy pisarz z czasów saskich — Serafin Gamalski	65
4. Witold Łukaszewicz, Hugo Kollataj — w dwusetną rocznicę urodzin (1750—1812)	79
5. Zdzisław Skwarczyński, Próba charakterystyki <i>Dwa Sieciechów</i> Niemcewicza	101
6. Krystyna Świerczewska, Jan Czyński — działacz polityczny, literat i publicysta czasów Wielkiej Emigracji (1801—1867), cz. I.	111
7. Jan Trzynański, W sprawie czasopiśmiennictwa pol- skiego do r. 1840. (Notatka informacyjna)	137
8. Maria Żmigrodzka, Debiut literacki Elizy Orzeszkowej	147
9. E. Buchalczyk, Z. Macużanka, J. Żórawska, O <i>Fa- chowcu</i> Wacława Berenta	189
10. Andrzej Boleski, Początki literackie Stefana Żeromskiego	201
11. Aniela Kowalska, Teofrasty polskie	223
12. Lidia Łopatyńska, Dziennik osobisty, jego odmiany i przemiany	253
13. Stefania Skwarczyńska, Z zagadnień konstrukcji bohatera dramatu. (Tzw. typ i tzw. charakter).	281

II. KRONIKA

1. Sprawozdanie z działalności Tow. Literackiego im. Adama Mickiewicza, Oddział w Łodzi, za okres od 1.VII.1949 do 30.VI.1950 r.	315
2. Wspomnienia pośmiertne Karol W. Zawodziński (<i>Jan Trzynański</i>)	319
Aniela Mikucka (<i>Stefan Szostkiewicz</i>)	326

TOWARZYSTWO LITERACKIE IM. ADAMA MICKIEWICZA
ODDZIAŁ W ŁODZI

9

PRACE POLONISTYCZNE

SERIA IX (1951)

WROCŁAW
WYDAWNICTWO ZAKŁADU NARODOWEGO IM. OSSOLIŃSKICH
1951

SPIS TREŚCI

Str.

Od Redakcji	3
-----------------------	---

ROZPRAWY I MATERIAŁY

1. Mieczysław Szymczak, Z dziejów wyrazu <i>chrobry</i>	7
2. Antonina Jelicz, <i>Pieśń o zabójstwie Andrzeja Tęczyńskiego</i> jako pamflet polityczny	13
3. Bohdan Baranowski, Społeczno-polityczne tendencje <i>Satyry</i> K. Opalińskiego	25
4. Zofia Libiszowska, Z dziejów francuskich wpływów kulturalnych w XVII w.	43
5. Melania Szuster, Z zagadnień języka Wacława Potockiego. (Formy osobowe nazw zwierzęcych)	61
6. Zdzisław Skwarczyński, Franciszek Salezy Jezierski (<i>Jarosza Kutasińskiego, szlachcica łukowskiego, Uwagi o stanie nieszlacheckim w Polsce</i>)	71
7. Janusz Maciejewski, Tomasz Kajetan Węgierski	83
8. Mateusz Dziewisz, Stanisław Kaszyński, Zenona Macużanka, Zofia Szprokoff: Obóz klasyków	101
9. Aniela Kowalska, O felietonie <i>Gazety Warszawskiej</i> z lat 1816—1820. (Od <i>Spectatora</i> do <i>Pustelnika</i> z <i>Krakowskiego Przedmieścia</i>)	115
10. Witold Łukaszewicz, Wielka Emigracja 1831—1862. — (Obozy ideologiczne, polityka, publicystyka)	147
11. Roman Taborski, Próba nowego spojrzenia na ostatni okres twórczości Słowackiego	183
12. Maria Jasińska, Niesłusznie zapomniany poeta Józef Dunin Borkowski. (Próba charakterystyki twórczości)	195
13. Anna Frydrychs, Nieznany list Syrokomli	217

14. Tadeusz Słupecki, <i>Komornicy</i> Orkana	225
15. Barbara Hajkowska, Z badań nad folklorem w radzieckiej nauce o literaturze. (Artykuł sprawozdawczy)	247
16. Przemysław Mroczkowski, Chaucerowskie <i>Fablaux</i> jako zwierciadło rzeczywistości i dzieło sztuki	255
17. Bronisława Bałutowa, Wpływ kultury ludowej na odrodzenie teatru irlandzkiego (John Millington Synge)	281
18. Stanisław Kaszyński, Hanna Popowska, Zuzanna Topolińska, Z badań nad literaturą radiową. (Powieść czytana, powieść dialogowana, słuchowisko powieściowe)	307
19. Wanda Piątkiewiczowa, <i>Wielkie nadzieje</i> Dickensa w adaptacji radiowej	319
20. Władysław Jewsiewicki, Wstęp do badań filmowej adaptacji utworów literackich w Polsce (Próba zestawienia i uporządkowania materiału)	331
21. Stefania Skwarczyńska, O rozwoju tworzywa słownego i jego form podawczych w dramacie	369

KRONIKA

Sprawozdanie Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza, Oddział w Łodzi, za okres 1. VII. 1950 — 1. VII. 1951	397
---	-----

WYKAZ ILUSTRACJI

1. Inż. Kazimierz Prószyński	337
2. Scena z filmu <i>Warszawska premiera</i>	350
3. Scena z filmu <i>Chłopi</i>	355
4. Scena z filmu <i>Uroda życia</i>	356
5. Ludwik Solski w roli Lachowicza, ojca, w filmie <i>Dusze w niewoli</i>	357
6. Scena z filmu <i>Pan Tadeusz</i>	359
7. Scena z filmu <i>O czym się nie mówi</i>	362
8. Scena z filmu <i>Księżna Łowicka</i>	363

10

TOWARZYSTWO LITERACKIE IM. ADAMA MICKIEWICZA
ODDZIAŁ W ŁODZI

PRACE POLONISTYCZNE

SERIA X (1952)

WROCLAW
WYDAWNICTWO ZAKŁADU NARODOWEGO IM. OSSOLIŃSKICH
1952

Zygmunt August 17, 21, 24	Żmichowski E. 123, 126, 128, 134, 136—138
Zygmunt Stary 17, 21, 23, 24	Żmichowski J. 149, 150
Zygmunt III Waza 298	Żmigrodzka M. 409
Żeleńska W. zob. Grabowska-Żeleńska W.	Żukowa (z Tolłoczków) S. 224, 225, 228
Żeromski S. 218	Żółkiewski Stefan 5, 499
Żmichowska N. 123—144, 147, 148, 160, 280	Żółkowski A. 91—121
	Żuławski J. 217

SPIS TREŚCI

Od Redakcji	3
-----------------------	---

I. ROZPRAWY I MATERIAŁY

1. Zdzisław Stieber, O stylu <i>Kazań gnieźnieńskich</i> . . .	9
2. Zygmunt Szczakowski, Z dziejów Iraszki przed Kochanowskim. (Próba ukazania twórczości Piotra Rojzjusza na tle epoki) . . .	13
3. Bohdan Baranowski, Szesnastowieczna wieś polska w <i>Rozmowach</i> Wita Korczewskiego . . .	35
4. Zbigniew Kuchowicz, Echa konfliktów szlachecko-magnackich w literaturze drugiej połowy XVII wieku . . .	45
5. Zdzisław Skwarczyński, Preliminaria epoki kształtowania się stosunków kapitalistycznych w Polsce. (<i>Ordinationes Visitationis Apostolicae</i>) . . .	61
6. Janusz Maciejewski, Z zagadnień literatury stanisławowskiej . . .	77
7. Aniela Kowalska, Zapomniana satyra polityczna i społeczna czasów Królestwa Kongresowego (<i>Momus i Pot-pourri</i> Alojzego Żółkowskiego z lat 1820—21) . . .	91
8. Mieczysława Romankówna, Inedita Narczyży Żmichowskiej w Bibliotece Jagiellońskiej . . .	123
9. Stanisław Siekierski i Alina Rymkiewicz, Edward Dembowski, teoretyk, historyk i krytyk literacki . . .	155
10. Roman Taborski, Dwie pierwsze powieści Walerego Łozińskiego . . .	175
11. Krystyna Walicka, Józef Dunin Borkowski i jego poetycka twórczość. (Wobec nowego wydania A. Ważyka) . . .	185
12. Anna Frydrychs, Nieznany wiersz Ignacego Chodźki . . .	211
13. Zdzisław Skwarczyński, Listy Prusa do A. Wodzińskiego . . .	217
14. Edmund Jankowski, Próby wierszopisarskie Orzeszkowej . . .	223
15. Tadeusz Czapczyński, <i>Świt</i> pod redakcją Marii Konopnickiej. (Materiały do twórczości Konopnickiej jako publicystki i redaktorki) . . .	235
16. Zofia Libiszowska, Tendencje społeczne i polityczne dramatów Józefa Szujskiego . . .	285
17. Lidia Łopatyńska, Walka o repertuar w teatrach francuskich XVIII w.	303

	Str.
18. Jan Trzynadłowski, W. Bielińskiego koncepcja realizmu	323
19. Witold Ostrowski, <i>Locksley Hall</i> — utopijny poemat Alfreda Tennysona	333
20. Bronisława Bałutowa, Komizm postaci dramatu Bernarda Shaw w służbie ideologii	345
21. Stefania Skwarczyńska, Genologia literacka w świetle zadań nauki o literaturze	363
22. Jan Trzynadłowski, Komizm	379
23. Zdzisław Stieber, Czerwony jak Łęczycza. (Z dziejów frazeologii regionalnej)	393

II. KRONIKA

1. Sprawozdanie Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza, Oddział w Łodzi, za okres l. VII. 1951—l. I. 1952	397
2. Praca Okręgowego Ośrodka Dydaktyczno-Naukowego Języka Polskiego w Łodzi (Wanda Kwaskowska)	398
3. Z dziejów wydawnictwa <i>Prace Polonistyczne</i> (Jan Trzynadłowski)	402
4. Bibliografia rozpraw i artykułów zamieszczonych w S. I—X <i>Prac Polonistycznych</i> (zestawił J. T.)	410
5. Wykazy nazwisk S. I—X <i>Prac Polonistycznych</i> (zestawili: Kazimierz Arkusz, Maria Bobowska, Maria Bolek, Bogdan Grodzicki, Kazimiera Klinik, Janina Kupczyk, Maria Mazurkiewicz, Halina Stec, Władysława Zarzycka)	419